

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับ
การปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือ
ก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์
ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

การนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตมาใช้ในองค์กร เพื่อป้องกันการปฏิบัติงานที่ส่งผลให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง จะช่วยเป็นหลักประกันได้ว่าการดำเนินงานขององค์กรจะไม่มี การปฏิบัติงานอันมีผลประโยชน์ทับซ้อนที่ก่อให้เกิดการทุจริต หรือหากเกิดการทุจริตขึ้น โอกาสที่จะประสบกับปัญหาจะน้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต เพื่อการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยครั้ง นอกจากนี้ ยังได้นำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป็นแผนบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มาตรการที่ 3 การสนับสนุนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ด้านการขับเคลื่อนมาตรการสนับสนุนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) กิจกรรมเสริมสร้างมาตรการกลไกการป้องกันการทุจริตต่อไป

กลุ่มงานแผนงานและโครงการ
สำนักนโยบายและแผน
กุมภาพันธ์ 2566

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1 - 3
2. วัตถุประสงค์	4
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต	4
ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง	6
ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสถานะความเสี่ยง	8 - 11
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยงรวม	11 - 14
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	15 - 17
ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	17 - 19

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญและมีประโยชน์ในการบริหารจัดการองค์กรให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจการทั้งกระบวนการ การดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่ก่อให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นกับองค์กรในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้หรือควบคุมได้อย่างเป็นระบบทั่วทั้งองค์กร โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ใช้กรอบการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) มาประยุกต์กับแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ตามแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มาตราการที่ 3 การสนับสนุนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ด้านการขับเคลื่อนมาตรการสนับสนุนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) กิจกรรมเสริมสร้างมาตรการกลไกการป้องกันการทุจริต โดยกำหนดให้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และรายงานผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการทุจริตของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

คำนิยามและความหมาย

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสมรวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมาย กลยุทธ์โครงสร้างองค์กร สภาวะการแข่งขัน ทรัพยากร และสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผนการควบคุมและการจัดทำรายงาน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัยคือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่บ่อยครั้งการควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขันสภาวะแวดล้อม ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

การทุจริตในภาครัฐ (ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551) หมายถึง ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมามีมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทน เพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

Gifts ของขวัญ ISO 37001: ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใดไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อด้านการดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้ หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจจาค และประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่าคือสินบน”

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัด หรือการที่บุคคล ผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติ พี่น้อง หรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรม หรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Acceptance of Benefit) เช่น รับของขวัญ เงินสนับสนุน เงินที่ลูกค้าของหน่วยงานบริจาคให้ เป็นต้น
2. การทำธุรกิจกับตนเอง (Self-Dealing) หรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานตนเอง เช่น มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด
3. การทำงานหลังออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณไปแล้ว (Post-Employment) เช่น ลาออกจากหน่วยงานไปทำงานในหน่วยงานที่ดำเนินธุรกิจประเภทที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุมกำกับดูแล
4. การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) เช่น ตั้งบริษัทดำเนินการธุรกิจที่แข่งขันหรือรับงานจากต้นสังกัด
5. การใช้สมบัติของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using Employer's Property for Private Usage) เช่น การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
6. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) เช่น ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ตนเอง
7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork Barreling)

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
2. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ไม่เกิดการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมายให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริต เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ โดยกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ระดับคะแนน โดยมีกำหนดเป็นเกณฑ์ระดับความเสี่ยง ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 - 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 - 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 - 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 - 3 คะแนน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนจากระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) มาเป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้จัดการกับความเสี่ยง โดยระบุประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณาของความรุนแรงของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- ระดับที่ 5 = สูงมาก
- ระดับที่ 4 = สูง
- ระดับที่ 3 = ปานกลาง
- ระดับที่ 2 = น้อย
- ระดับที่ 1 = น้อยมาก

ระดับความเสี่ยง (Risk Score) = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ
(Likelihood x Impact)

1. ช่องระดับโอกาส ใช้ระบุโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดจากความเสี่ยง โดยประเมินจากเกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2. ช่องระดับผลกระทบ ใช้ระบุผลกระทบที่จะเกิดจากความเสี่ยง โดยประเมินจากเกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆครั้ง

การจัดแบ่งเป็น 4 ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการแบ่งดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15 - 25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9 - 14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4 - 8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1 - 3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)				

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

1) การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง และพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์ หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้องการกีดกันการสร้างอุปสรรค
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้อง หรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลทางลบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2) กระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสรู้เสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การรับ - จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ - จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้างและการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การบริหารทรัพยากรบุคคล/การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
- การจัดหาพัสดุ
- การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
- การเบิกค่าตอบแทน

- การใช้รัทธาราชการ ฯลฯ

3) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกสภกระทำความผิดในทางมิชอบ
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

4) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

4.1 การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรสำนักงานฯ
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค้ให้แก่เจ้าหน้าที่
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี

4.2 การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานฯ

อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การระบุความเสี่ยงของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการพิจารณากระบวนการที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต ควบคู่กับการทบทวนและศึกษาผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่า ประเด็นความเสี่ยงที่ยังต้องนำมาบริหารจัดการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้เกิดความต่อเนื่องในการป้องกันความเสี่ยง ได้แก่

1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ
2. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/การให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
3. ผู้บริหาร ข้าราชการและ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ กฎ ระเบียบเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่
4. การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการปราบปรามการทุจริต
5. การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว
6. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน
7. การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว
8. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสถานะความเสี่ยง

การประเมินสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ตามสีไฟจราจร โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร ดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก บุคคลที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

นำข้อมูลจากตารางระบุความเสี่ยง มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงตามเกณฑ์ระดับความเสี่ยง แล้วนำลงในช่องสีไฟจราจร ตามความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 - 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 - 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 - 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 - 3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยใช้หลักเกณฑ์จากระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) มาเป็นเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยง และกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้จัดการกับความเสี่ยง โดยระบุประเด็น/องค์ประกอบที่พิจารณาของความรุนแรงของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

- ระดับโอกาส ใช้ระบุโอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดจากความเสี่ยง โดยประเมินจากเกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

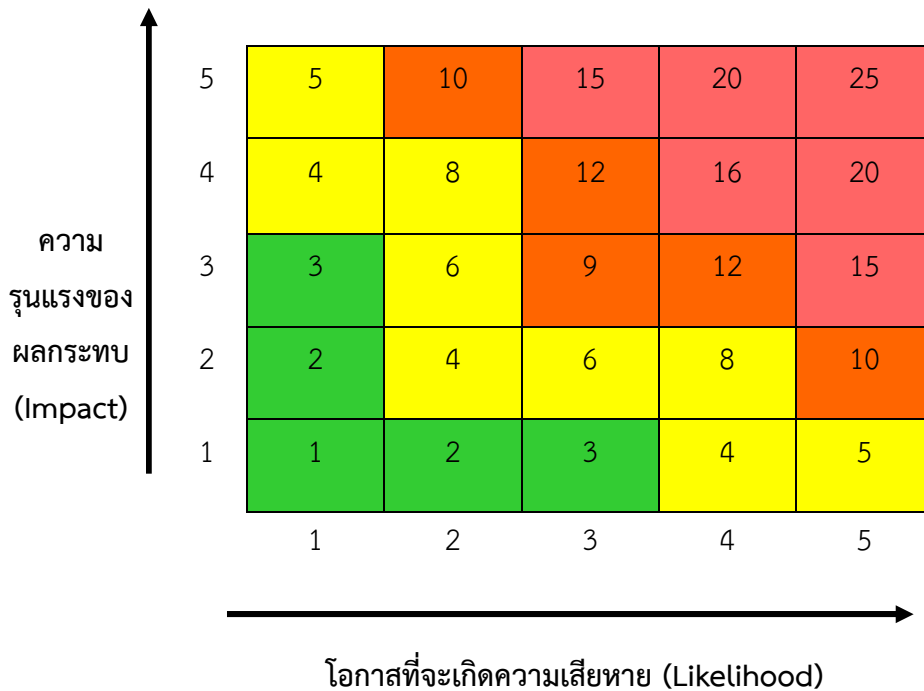
- ระดับผลกระทบ ใช้ระบุผลกระทบที่จะเกิดจากความเสียหาย โดยประเมินจากเกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

การจัดแบ่งเป็น 4 ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการแบ่งดังนี้

ระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15 - 25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9 - 14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4 - 8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1 - 3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ตารางที่ 1 ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566					
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			L	I	RS
1	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ	5	5	25
2		ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/การให้และการรับของขวัญสินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	4	4	16
3		ผู้บริหาร ข้าราชการและ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่	4	3	12
4		การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการปราบปรามการทุจริต	4	3	12
5		การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว	3	3	9

ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			L	I	RS
6		การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิก รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตัว	3	3	9
7		การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อ สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตามพระราช บัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัย ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	3	3	9
8		บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและ การประชุมระหว่างประเทศ	3	3	9

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยงรวม

เป็นการนำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง (ระดับสี่ส้ม) จนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก (ระดับสีแดง) มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม คำนวณจากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า 1 - 5 คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า 1 - 5 โดยแนวทางในการพิจารณา ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

- เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าที่อยู่ในระดับ 5 หรือ 4
- เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าที่อยู่ในระดับ 1 หรือ 2

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ภาครัฐหรือข่าย หรือกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน ค่าอยู่ที่ 4 หรือ 5
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ (Learning & Growth) ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 2 ตารางประเมินค่าความเสี่ยงรวม

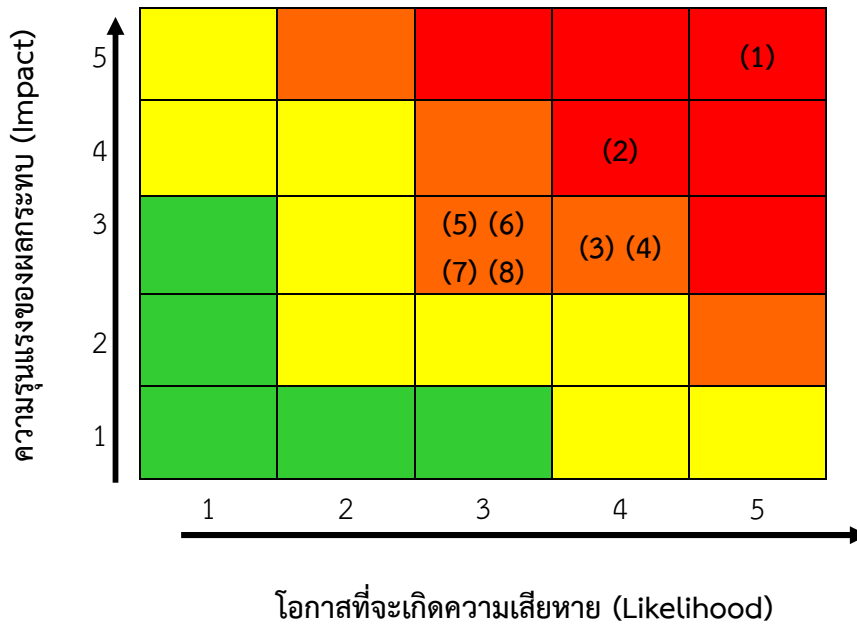
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง					ระดับความรุนแรงของผลกระทบ					ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง	ลำดับความเสี่ยง
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ	5					5					25	(1)
2	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	4					4					16	(2)
3	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่	4					3					12	(3)
4	การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต	4					3					12	(3)
5	การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว	3					3					9	(4)
6	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เสมอภาคเนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตัว	3					3					9	(4)
7	การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	3					3					9	(4)
8	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกากฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ	3					3					9	(4)

ตารางที่ 3 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
		ความเสี่ยงระดับต่ำ	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	ความเสี่ยงระดับสูง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก
1	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ				
2	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน				
3	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่				
4	การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต				
5	การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว				
6	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน				
7	การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว				
8	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ				

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ	ลำดับ 1 (สูงมาก - 25 คะแนน)
2. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	ลำดับ 2 (สูงมาก - 16 คะแนน)
3. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่	ลำดับ 3 (สูงมาก - 12 คะแนน)
4. การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต	ลำดับ 3 (สูงมาก - 12 คะแนน)
5. การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว	ลำดับ 3 (สูงมาก - 9 คะแนน)
6. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน	ลำดับ 3 (สูงมาก - 9 คะแนน)
7. การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อ สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	ลำดับ 3 (สูงมาก - 9 คะแนน)
8. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ	ลำดับ 3 (สูงมาก - 9 คะแนน)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

เป็นการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง-สูงมาก
ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน/องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่จัดการไม่ได้ ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน/องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
อ่อน จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย หรือจัดการเพิ่ม มีรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น 3 ระดับ คือ สูงมาก สูง และปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีดังนี้

ตารางที่ 5 ข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
 เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ 2. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวัง ผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
 เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	3. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
		4. การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต 5. การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว 6. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เสมอภาคเนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน 7. การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว 8. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ
 ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	-
 (Low)	-	-

ตารางที่ 6 ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง-สูงมาก
1. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 25 : สูงมาก)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
2. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ให้และรับของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 16 : สูงมาก)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
3. ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 12 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง-สูงมาก
4. การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรม และการป้องกันการทุจริต (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 12 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
5. การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ ไปในเรื่องส่วนตัว (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 9 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
6. การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิก รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 9 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
7. การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดย อาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 9 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง
8. บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและ การประชุมระหว่างประเทศ (ค่าความเสี่ยงรวม เท่ากับ 9 : สูง)	พอใช้			ค่อนข้างสูง

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

เป็นการนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk - Control Matrix Assessment ที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ 7 ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
1	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่เป็นไปตามระเบียบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์แนวทางพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 อย่างเคร่งครัด 2. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานการจัดซื้อจัดจ้างและเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบทุกครั้ง 3. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างรับรองถึงความไม่เกี่ยวข้อง/สัมพันธ์กับผู้เสนองานในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง 4. มีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างรายงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบทุกไตรมาส 5. บุคลากรมีหลักเกณฑ์ แนวทางพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรอาจมีการใช้อำนาจเพื่อเรียกรับผลประโยชน์/ของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังผลประโยชน์ในการปฏิบัติงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ควบคุม กำกับให้ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรของสำนักงานฯ ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการเรียกรับของขวัญ สินน้ำใจและมาตรการอื่นเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตอย่างเคร่งครัด 2. การประกาศเจตจำนงการบริหารงาน การกำกับดูแลด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและยึดหลักธรรมาภิบาล
3	ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลากรมีแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ 2. มีการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและเผยแพร่ให้ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานทราบ เพื่อป้องกันการทุจริตและความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่
4	การขาดจิตสำนึกส่วนรวมในการเสริมสร้างสังคมแห่งคุณธรรมและการป้องกันการทุจริต	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้มีการปลูกฝังค่านิยม และจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับข้าราชการและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับหน่วยงาน 2. มีช่องทางการร้องเรียนและขั้นตอนการร้องเรียน เมื่อพบพฤติกรรมที่นำไปสู่การเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
		3. มีแผนเพื่อการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา เผยแพร่ให้ผู้บริหาร ข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานทราบ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมหรือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
5	การเบียดบังเวลาราชการหรือวัสดุครุภัณฑ์ของทางราชการไปในเรื่องส่วนตัว	1. ควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในสังกัดให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามแนวทางหนังสือเวียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่กำหนดการปฏิบัติเกี่ยวกับเวลา เข้าออกการปฏิบัติราชการ การลา การขออนุญาตออกนอกสถานที่ในเวลาปฏิบัติราชการ 2. จัดทำบัญชีควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุ ครุภัณฑ์
6	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตัว	1. ควบคุม กำกับดูแลบุคลากรในสังกัดในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ เช่น สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนด้วยความเสมอภาค 2. มีการประเมินผลความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ 3. สร้างช่องทางรับเรื่องร้องเรียนการให้บริการหรือการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน
7	การเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการต่อสมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชนโดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัว	1. ควบคุม กำกับหรือออกแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลชั้นความลับของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน 2. สืบหาข้อมูลข่าวสารในความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อรายงานต่อกลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักบริหารงานกลาง ทุกปีงบประมาณ
8	บุคลากรและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ	1. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ 2. เผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกา กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ การฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ

